
Saknr: 2020/228-1
Saksbehandlar Tor Ivar Sagen Sandvik
Dato: 07.01.2020

Til: Hovudutval for opplæring og kompetanse

Frå: fylkesdirektør for opplæring og kompetanse

Plan for prosess for sak om opplæringstilbod ved dei vidaregåande skulane i Vestland fylkeskommune

Fylkesdirektøren viser til møte i hovudutval for opplæring og kompetanse 2.12.19, sak 11/2019 om opplæringstilbodet for skuleåret 2020/21, der utvalet gjorde slikt vedtak i punkt 5:

Hovudutval for opplæring og kompetanse er oppteken av at det skal sikres gode prosesser i forkant av arbeidet med dimensjonering av opplæringstilbodet i Vestland.

Hovudutval for opplæring og kompetanse ber fylkesdirektør utarbeide rutiner og retningslinjer som sikrar brei involvering av dei tilsette i skulane, tillitsvalgte og rektorane. Fylkesdirektør skal syte for at innspela fra skulane vert lagt fram for utvalet i tilknytning til saka og at det vert gjort tydeleg for sektoren at innspela skal sendes tenesteveg.

Dimensjoneringen på yrkesfag skal også skje i tett samarbeid med y-nemnda, opplæringskontor og næringslivet for å sikre eit tilbod i tråd med næringslivet sine behov og tilgang til læreplasser. Dette må gjerast greie for i saksutgreiinga.

Fylkeskommunen har gjennom regionreforma fått eit sterkare ansvar for den regionale kompetansepolitikken, med mål om å sikre betre tilgang på kompetent, kvalifisert og relevant arbeidskraft i dei regionale arbeidsmarknadene. Dette ansvaret omfattar fleire politikkområde som til dømes utdannings-, nærings- og regionalpolitikk. Eit slikt ansvar føreset at fylkeskommunen har evne og vilje til å sjå ansvarsområde og verkemiddel i samanheng. Kompetanseforum Vestland vil vere ein viktig arena for å få fram og drøfte arbeidslivet sine behov for kompetanse og arbeidskraft.

På etterspurnadsida vil ei sentral oppgåve være å kartlegge regionale kompetansebehov, legge til rette for samarbeidsarenaer, og utarbeide regionale planar saman med relevante aktørar. Fylkeskommunen vil også ha eit særlig ansvar for å følge opp regjeringa si kompetansereform. På tilbodsida har fylkeskommunen gjennom opplæringssektoren ansvar for viktige verkemiddel gjennom tilbod om vidaregåande opplæring, og tilbod om fagskuleopplæring i fylket. Sak om opplæringstilbod bør bygge på breie lokale og regionale samarbeidsprosessar med utgangspunkt i oppdatert og relevant kunnskapsgrunnlag.

Sjølv om det årlege arbeidet med opplæringstilbodet har eit relativt kortsiktig perspektiv og hovudsakeleg dreier seg om konkrete tilpassingar mellom tilbod og etterspurnad, skal arbeidet bygge på vedtekne mål og strategiar i fylkeskommunen. Opplæringstilbodet bør i størst mogleg grad bidra til å sikre tilstrekkeleg tilgang på naudsynt kompetanse i fylket.

Det årlege arbeidet med å fastsette opplæringstilbodet ved skulane går føre seg i to rundar. Om hausten vert det lagt fram framlegg til vedtak om kva utdanningsprogram/programområde som skal vere tilgjengeleg for søking påfølgjande haust. Fylkesdirektøren vil i denne delen av prosessen særleg legge vekt på å utvikle eit relevant kunnskapsgrunnlag og legge til rette for god dialog med sentrale samarbeidsaktørar frå arbeidslivet. Målet er å få eit godt bilete av behova for arbeidskraft i ulike regionar og drøfte sentrale utfordringar knytt til rekruttering innanfor ulike område. For å lykkast med dette, er det viktig å sikre at dialogen kan starte tidleg slik at det er rom for å vurdere og drøfte ulike innspel som del av saksførebuinga. Sjølv om det kanskje ikkje er

mogleg å imøtekome alle innspel i årlege justeringar, så vil ein kontinuerleg dialog leggje eit godt grunnlag for det meir langsiktige arbeidet med overordna og langsiktige planar.

Etter at søknadsfristen er ute om våren må fylkesdirektøren gjere ei ny vurdering i lys av elevsøkinga. Elevane har rett til eitt av tre utdanningsprogram, og det hender at ein på grunnlag av prognoseinntaket finn at det ikkje er grunnlag for å opprette planlagde opplæringstilbod til tross for at arbeidslivet melder om behov for arbeidskraft, og tilsvarande at ein må auke tilbodet innan andre utdanningsprogram. Omfanget av justeringar blir med andre ord sterkt påverka av kva utdanningsprogram elevane søker.

I begge rundane må det vere gode prosessar, men når det gjeld justeringssaka om våren vil prosessen først og fremst dreie seg om å sikre at skulane, andre relevante samarbeidsaktørar og Y-nemnda får høve til å kome med framlegg /uttale seg om korleis justeringa best skal skje. Dialogen og samarbeidsprosessane knytt til justeringssaka vil med andre ord ikkje vere like omfattande som dei som ligg til grunn for sak om opplæringstilbod i november.

Tidsplan og prosess for vedtak om opplæringstilbod som skal lysast ut:

	Oppgåve	Ansvarleg	Tid/Frist
1	Be rektorane om innspel til neste års opplæringstilbod. Rektor er ansvarleg for interne prosessar ved skulane. Innspel frå tilsette skal gå via rektor. Protokoll frå møte med organisasjonane skal ligge ved skulen sine innspel. Elevtal per 15. september og forventa tal avgangselevar frå grunnskulen, der det er viktig for dimensjonering, er grunnlagstal fylkesdirektøren sender ut	Fylkesdirektøren	Midten av september
2	Rektorane har frist for å kome med samla innspel til endringar i opplæringstilbodet	Rektorane	Frist inntil tre veker
3	Dialog med regionale kompetansefora, Y-nemnda, representantar for opplæringskontora og næringsliv om læreplasstilgang og arbeidskraftbehov	Fylkesdirektøren	September/oktober
4	Invitasjon til representantar for opplæringskontora og næringsliv til å kome med innspel til neste års opplæringstilbod i etterkant av dialogen	Fylkesdirektøren	Frist inntil tre veker
5	Info- og drøftingsmøte med organisasjonane. Presentasjon av tema fylkesdirektøren ser som særlege utfordringar	Fylkesdirektøren	Starten av oktober
6	Utarbeide sak til hovudutval for opplæring og kompetanse om opplæringstilbod for komande skuleår. Saka bygger på kunnskapsgrunnlag, dialog og innspel knytt til etterspurnad i arbeidsmarknaden, i tillegg til søkartal, elevtal og oppfyltingsgrad inneverande år	Fylkesdirektøren	Midt i november
7	Handsaming av sak om opplæringstilbod for komande skuleår. Tilråding som følger til hovudutval for opplæring og kompetanse	Y-nemnda	Før møtet i hovudutval for opplæring og kompetanse
8	Kontakt med kvar skule der det er framlegg om endringar	Fylkesdirektøren	Før saka er offentleg

9	Info- og drøftingsmøte med dei tillitsvalde	Fylkesdirektøren	Etter saka er offentlig
10	Vedtak i sak om opplæringstilbodet for komande skuleår	Hovudutval for opplæring og kompetanse	Slutten av november

Tidsplan og prosess for vedtak om justering av opplæringstilbodet etter søknadsfristen:

	Oppgåve	Ansvarleg	Tid/Frist
1	Utarbeiding av prognoseinntak som skulane, organisasjonane, Y-nemnda, representantar for opplæringskontora og media får tilsendt	Fylkesdirektøren	Første veka i mars
2	Be rektorane om uttale til justering av opplæringstilbodet på grunnlag av søkartala. Rektor er ansvarleg for interne prosessar ved skulane. Protokoll frå møte med organisasjonane skal ligge ved skulen sine innspel	Fylkesdirektøren	Første veka i mars
3	Frist for å kome med innspel til justering av opplæringstilbodet	Rektorane	Frist inntil tre veker
4	Dialog mellom fylkesdirektøren, Y-nemnda, representantar for opplæringskontor, presentasjon av søkar- og formidlingstal i yrkesfag. Drøfting av konsekvensar og behov for justeringar	Fylkesdirektøren	Mars/april
5	Invitasjon til representantar for opplæringskontora og næringsliv til å kome med uttale til justeringar i etterkant av dialogen	Fylkesdirektøren	Frist inntil tre veker
6	Utarbeide sak til hovudutval for opplæring og kompetanse om justering av opplæringstilbod for komande skuleår. Saka bygger på konsekvensane av søkinga, formidling til læreplassar og uttale frå interne og eksterne partar	Fylkesdirektøren	Mars/april
7	Handsaming av sak om justering av opplæringstilbod for komande skuleår. Tilråding til hovudutval for opplæring og kompetanse	Y-nemnda	Før handsaming i hovudutvalet
8	Kontakt med kvar skule der det er framlegg om endringar	Fylkesdirektøren	Før saka er offentlig
9	Info- og drøftingsmøte med tillitsvalde	Fylkesdirektøren	Mellom offentliggjerding av saka og handsaming i hovudutvalet

10	Vedtak i sak om justering av opplæringstilbudet for kommende skuleår	Hovudutval for opplæring og kompetanse	April
----	--	--	-------

Framlegg til struktur i sak om endringar i opplæringstilbudet - utlysing av tilbod

1. Oppsummering av relevant kunnskapsgrunnlag og dialogar med arbeids- og næringsliv om behov for arbeidskraft.
2. Oppsummeringar og analyser av oppfyltingsgrad inneverande skuleår - utfordringar
3. Konsekvensar av ny lokal inntaks- og formidlingsforskrift (berre i 2021/22)
4. Nye sentrale endringar - lov, forskrift
5. Økonomisk ramme med konsekvensar det har for utlysing av tilbod
6. Forventa søkartilgang til alle nivå, omfang av omval og søkarar som har hatt opphald - regionvis der det er naturleg
7. Ev presentasjon av det fylkesdirektøren ser som hovudutfordringane for komande utlysing
8. Utreiing av framlegg til endringar i tilboda, presentert per utdanningsprogram.
9. Administrative, økonomiske og personalmessige konsekvensar
10. Samla presentasjon av endringane i høve inneverande år
11. Innspel frå skulane er vedlegg

Framlegg til struktur i sak om justering av opplæringstilbudet etter søknadsfristen

1. Informasjon om søkartal og behov for klassar, ordinære tilbod, særskilte tilbod og tilbod til minoritetsspråklege
2. Uttalar frå arbeids- og næringsliv, om behov i arbeidslivet - region- og bransjevis
3. Gjere greie for prosessen som har vore med arbeids- og næringsliv om justeringsbehov
4. Administrative, økonomiske og personalmessige konsekvensar
5. Informasjon om inntak 1. februar, minoritetsspråklege og vaksne. Informasjon om inntak til tilbod
6. Utreiing av framlegg til justeringar av utlyste tilbod, presentert per utdanningsprogram. Regionvise vurderingar der det er naturleg.
7. Samla presentasjon av endringane i høve utlyst tilbod
8. Uttale frå skulane blir lagt med som vedlegg

Oppsummering

Dette notatet skisserer korleis fylkesdirektør for opplæring og kompetanse planlegg prosess i arbeidet med opplæringstilbudet, og korleis dei ulike partane og aktørane blir involverte i arbeidet. Det er naudsynt med god involvering for å få ein kvalitativt god prosess, og eit godt grunnlag for politisk handsaming. Vidare i notatet er det gjort framlegg om struktur i dei politiske sakane.